

**0-3
mesiace**

Obdobie pragmatizácie (0.-1. rok)

- na podnety reaguje plačom, pohybom, krikom
- džavotanie a hrkútanie
- reakcia úsmev na úsmev
- komunikačný krik (krik ako privolávanie)
- pudové džavotanie (hra dieťaťa s rečovými orgánmi, bez sluchovej kontroly (aj nepočujúce deti), hrkútanie
- usmieva sa, smeje sa nahlas
- otáča hlavu za zvukmi, zaujíma sa o okolie
- napodobňujúce džavotanie zvukov materinského jazyka – zapojenie sluchovej, ale aj zrakovej kontroly – známky vyššej nervovej sústavy
- komunikácia sa stáva vedomejšou – používa gestá, pohľad, pohyby tela
- „rozumenie reči“ – správna motorická reakcia na pokyny, inštrukcie, zákazy a pod. (urob pá-pá, daj pusu)
- ukáže na niektoré časti tela, bežné predmety alebo osoby, keď ich pomenujete
- experimentácia so zvukmi

**3-8
mesiacov**

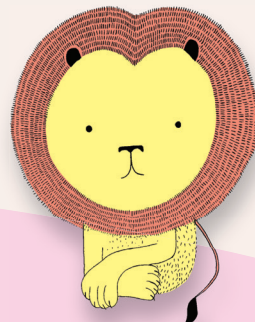
**8-12
mesiacov**

**12-18
mesiacov**

**18- 24
mesiacov**

Obdobie sémantizácie (1.-2.rok)

- používa jednoslovné vety s rôznou intonáciou v závislosti od emocionálneho – vôľového zámeru
- objavuje sa porozumenie skutočným slovám (rozumie bežným slovám aj bez prítomnosti predmetov či osôb, ktoré označujú)
- rozumie asi 50 slov
- začína spájať slová do dvojslovných viet tvorené telegrafickým štýlom
- prvý vek otázok (kto je to?, čo je to?)
- polovicu rečovej produkcie tvoria podstatné mená
- ku koncu obdobia pozná okolo 200 slov
- ukáže niektoré časti tela aj na bábik

**24- 36
mesiacov**

Obdobie lexémizácie (2.-3. rok)

- uprednostňuje verbálnu formu komunikácie
- postupne začína ohýbať slová, rozvíja sa gramatická stránka reči
- začína tvoriť viacslovné vety
- dokáže pochopiť svoju úlohu komunikačného partnera a reagovať v nej špecificky podľa konkrétnej situácie
- pozná približne 1000 slov

**3-4
rok**

Obdobie gramatizácie (3.-4. rok)

- dokáže povedať mená súrodencov
- pokrok v chápaní obsahu slov,
- tvorba vyšších pojmov často spájaná s tzv. fyziologickými ťažkosťami v reči
- druhý vek otázok: Prečo? Kedy?
- na konci tohto obdobia sa nevyskytujú nápadné dysgramatizmy
- reprodukuje básničky
- tvorba antonym je suverénnejšia
- nadväzuje konverzáciu a snaží sa ju udržať

**4-5
rok**

Obdobie intelektualizácie (po 4. roku života)

- identifikácia farieb je presnejšia
- z gramatického hľadiska by mali byť verbálne prejavy správne
- 1500 – 2000 slov
- používa všetky slovné druhy
- pretrvávajú nesprávne výslovnosti tzv. ťažkých hlások
- verbálny prejav sa približuje reči dospelých
- dokáže súvisle rozprávať o rozličných udalostiach, dokáže vysvetliť využitie predmetov dennej potreby
- zrealizuje pomerne dlhé a náročné príkazy
- zreprodukuje dlhé vety
- výslovnosť by mala byť správna
- ku koncu obdobia pozná 2500 - 3000 slov
- zaujíma sa o knihy, písmená, často vie napísať svoje meno
- verbálny prejav po zvukovej a obsahovej stránke zodpovedá požiadavkám bežnej konverzačnej reči
- reč sa naďalej skvalitňuje po stylistickej a konverzačnej stránke
- osvojuje si prozodické vlastnosti jazyka
- využíva regulačnú funkciu jazyka
- osvojuje si grafickú podobu reči (čítanie, písanie) a cudzích jazykov

**Po 6.
roku**

